

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen : A te B vs C te D
Zaak : Geneeskundige zorg, medisch-specialistische zorg, buitenland, hyperthermie-behandeling in combinatie met dendritische celtherapie
Zaaknummer : ANO07.406
Zittingsdatum : 19 december 2007

Zaak: ANO07.406 (Geneeskundige zorg, medisch-specialistische zorg, buitenland, hyperthermie-behandeling in combinatie met dendritische celtherapie)

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo (voorzitter), mr. J.H.A. Teulings en mr. drs. P.J.J. Vonk)

(Voorwaarden zorgverzekering 2006, art. 10, 11 en 13 Zvw, 2.1 en 2.4 Bzv)

1. Partijen

A te B, hierna te noemen verzoekster,

tegen

C te D, hierna te noemen de zorgverzekeraar.

2. De bestreden beslissing

Verzoekster komt op tegen het besluit van de zorgverzekeraar van 23 november 2006 inzake het niet vergoeden van de hyperthermie-behandeling in combinatie met dendritische celtherapie, uitgevoerd door dr. Gorter te Keulen (Duitsland).

3. Ontstaan en verloop van het geding

- 3.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzoekster bij de zorgverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de Beter Af Polis, een verzekering gebaseerd op de Zorgverzekeringswet (Zvw) (hierna: de zorgverzekering), alsmede op basis van een tweetal aanvullende verzekeringen.
- 3.2. Bij brief van 23 november 2006 heeft de zorgverzekeraar verzoekster bericht dat de kosten van de hyperthermie-behandeling in combinatie met dendritische celtherapie, uitgevoerd door dr. Gorter te Keulen niet voor vergoeding in aanmerking komen.
- 3.3. Verzoekster heeft aan de zorgverzekeraar om heroverweging gevraagd. Bij brieven van 21 juni 2007 en 23 juli 2007 heeft de zorgverzekeraar aan verzoekster meegedeeld zijn standpunt te handhaven.
- 3.4. Bij brief van 29 juli 2007 heeft verzoekster de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) gevraagd te bepalen dat de zorgverzekeraar gehouden is de kosten van de hyperthermie-behandeling in combinatie met dendritische celtherapie alsnog te vergoeden.
- 3.5. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoekster het verschuldigde entreegeld ad € 37,00 voldaan, waarna de commissie de zorgverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoekster te reageren.

- 3.6. De zorgverzekeraar heeft daarvan gebruik gemaakt en heeft de commissie op 12 september 2007 zijn nadere standpunt kenbaar gemaakt.
- 3.7. Bij brief van 25 oktober 2007 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) verzocht om advies als bedoeld in artikel 114 lid 3 van de Zvw.

Op 25 oktober 2007 is verzoekster een afschrift van de reactie van de zorgverzekeraar gezonden. Tevens zijn partijen in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Van de mogelijkheid zich te doen horen is door verzoekster en de zorgverzekeraar gebruik gemaakt.
- 3.8. Het CVZ heeft op 23 november 2007 zijn advies gegeven en de commissie geadviseerd het verzoek van verzoekster af te wijzen om reden dat de combinatiebehandeling van hyperthermie en dendritische cellen bij een gemetastaseerd borstcarcinoom geen behandeling is die voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk. Een afschrift hiervan is op 26 november 2007 aan partijen gezonden.
- 3.9. Verzoekster en de zorgverzekeraar zijn op 19 december 2007 gehoord. Verzoekster telefonisch en de zorgverzekeraar in persoon. Partijen zijn daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het College voor zorgverzekeringen.
- 3.10. Bij brief van 20 december 2007 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen een afschrift van het verslag van de hoorzitting gezonden. In vervolg hierop heeft het College voor zorgverzekeringen de commissie op 7 januari 2008 meegedeeld dat hetgeen in de hoorzitting naar voren is gebracht geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies.

4. Het standpunt van verzoekster

- 4.1. Verzoekster is een 67-jarige vrouw. In 2004 zijn borst- en darmkanker bij haar geconstateerd en in 2006 uitzaaiingen op de longen en een aantal rugwervels. Verzoekster heeft zich vervolgens tot dr. Gorter te Keulen (Duitsland) gewend. De door hem voorgestelde behandeling bestaat uit een serie algehele en locale hyperthermische behandelingen in combinatie met het terugplaatsen van eigen, opgekweekte dendritische cellen.
- 4.2. Uit een eerder contact met de zorgverzekeraar had verzoekster begrepen dat de kosten van deze behandeling waarschijnlijk vergoed zouden worden, alsmede de reiskosten.
- 4.3. Daar de traditionele hormoonbehandelingen slechts een slagingspercentage van 20-30% kennen, heeft verzoekster de onderhavige behandeling in Duitsland ondergaan. Deze behandeling is zeer succesvol geweest en verzoekster dient nu tweemaal per jaar een onderhoudsbehandeling te ondergaan.
- 4.4. Verzoekster erkent dat de effecten van de behandeling op de lange termijn nog niet bekend zijn, maar stelt dat de behandelingen afgelopen negen jaar bij veel patiënten zeer succesvol is geweest.
- 4.5. Hyperthermie is een algemeen aanvaarde behandeling en deze wordt in Nederland op grond van de zorgverzekering vergoed. Verzoekster is dan ook van mening dat deze behandeling in ieder geval vergoed dient te worden. Daarnaast doet zij een be-

roep op coulance voor de dendritische celtherapie. In dit verband verwijst zij naar een andere verzekeraar die deze kosten wel vergoed heeft.

5. Het standpunt van de zorgverzekeraar

- 5.1. De zorgverzekeraar stelt dat de behandeling door dr. Gorter, te weten dendritische celtherapie in combinatie met hyperthermie, niet voor vergoeding in aanmerking komt, daar deze binnen de internationale beroepsgroep niet als een gebruikelijke behandeling wordt gezien, maar als experimenteel wordt beschouwd. Alleen de kosten van gebruikelijke medische zorg komen voor vergoeding in aanmerking.
- 5.2. De hyperthermie-behandeling in combinatie met dendritische celtherapie wordt door het CVZ bij maligniteiten niet gezien als een beproefde en deugdelijk bevonden behandelingsvorm. Aan dit oordeel moet de zorgverzekeraar zich houden, net als overigens alle andere zorgverzekeraars.

6. De bevoegdheid van de commissie

Voor zover het onderhavige geschil betrekking heeft op de zorgverzekering, acht de commissie zich bevoegd daarvan kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen. De commissie is daarentegen niet bevoegd ten aanzien van de aanvullende verzekeringen.

7. De beoordeling van het geschil

- 7.1. De relatie tussen partijen wordt beheerst door een verzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:925 van het BW. Deze verzekeringsovereenkomst betreft een zorgverzekering. Een 'zorgverzekering' in de zin van artikel 1 onder d van de Zvw, dient te voldoen aan de wettelijke eisen van de Zorgverzekeringswet. De aard en omvang van de in de zorgverzekering op te nemen verzekerde prestaties zijn omschreven in Hoofdstuk 3, de artikelen 10 tot en met 14a van de Zvw en de daarop gebaseerde regelgeving, met name het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv). Slechts voor zover de verzekering voldoet aan de wettelijke eisen – dat wil zeggen niet meer en niet minder biedt – is sprake van een zorgverzekering en heeft de verzekerde, door deze verzekering te sluiten, voldaan aan de op hem rustende verzekeringsplicht.
- 7.2. Het betreft hier een naturapolis, zodat de verzekerde in beginsel is aangewezen op gecontracteerde zorg en/of hulpverleners in dienst van de zorgverzekeraar. Vergoeding voor medisch-specialistische zorg staat vermeld in artikel 3 van de zorgverzekering. Dit artikel bepaalt, voor zover hier relevant:

*“(…)
De omvang van de te verlenen zorg wordt begrensd door hetgeen medisch-specialisten die plegen te bieden.
(…)”*
- 7.3. De regeling van artikel 3 is volgens artikel 2 van de zorgverzekering gebaseerd op de Zvw, het Bzv en de Rzv.
- 7.4. Artikel 11 lid 1 onderdeel a van de Zvw regelt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde in

voorkomend geval, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft. Geneeskundige zorg is naar aard en omvang omschreven in de artikelen 2.1 en 2.4 van het Bzv. In artikel 2.1, tweede lid is bepaald dat de aanspraak op zorg of vergoeding van de kosten van zorg als in de zorgpolis omschreven, naar inhoud en omvang mede bepaald worden door de stand van de wetenschap en de praktijk, dan wel, bij ontbreken van een zodanige maatstaf, door hetgeen in het betrokken vakgebied geldt als verantwoorde en adequate zorg en diensten. Uit de Memorie van toelichting op artikel 2.1 van het Bzv blijkt het hier om het gebruikelijkheids criterium te gaan, zoals dat onder de Ziekenfondswet gold, zij het dat onder de Zvw de stand van de wetenschap én de praktijk bepalend is.

- 7.5. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de in de polis opgenomen regeling strookt met de toepasselijke regelgeving.
- 7.6. De vraag is of de hyperthermie-behandeling afzonderlijk, dan wel in combinatie met dendritische celtherapie bij borst- en darmkanker met uitzaaiingen op de longen en een aantal rugwervels, beoordeeld naar de internationale stand van de wetenschap en de praktijk, te gelden heeft als zorg zoals medisch-specialisten die plegen te bieden als bedoeld in de voorwaarden van de zorgverzekering.
- 7.7. Bij de beantwoording van deze vraag sluit de commissie aan bij de in de medische wereld gangbare werkwijze waarbij het oordeel omtrent de gebruikelijkheid van medische behandelingen gebaseerd is op de beschikbare 'evidence' (hierna: bewijsvoering) omtrent die behandeling, die systematisch is gezocht en gewaardeerd volgens de principes van 'evidence-based medicine'. Dit is een proces van het systematisch zoeken, analyseren en kwalificeren van de bestaande onderzoeksbevindingen als basis voor een (klinische) beslissing, waarbij specifiek wordt gezocht naar de toepassing van de gevraagde behandeling bij de indicatie waarvoor de behandeling in het betreffende geval wordt gebruikt.
- Deze zoekstrategie richt zich op de internationale medisch-wetenschappelijke databases, de nationale en internationale richtlijnen en adviezen, gepubliceerde meningen van experts op het betreffende vakgebied en de bevindingen van buitenlandse zorgverzekeraars en andere relevante instanties. Er wordt met deze werkwijze zo volledig mogelijk gezocht naar alle literatuur, onderzoeken, artikelen en gezaghebbende gepubliceerde meningen en opvattingen betreffende de nieuwe behandeling in binnen- en buitenland.
- Bij de selectie en beoordeling van de gevonden artikelen wordt het niveau van de bewijskracht van de bevindingen vastgesteld en vindt een kritische analyse van de gevonden publicaties plaats. Hierbij wordt onder meer bekeken of een onderzoek methodologisch goed genoeg is om conclusies uit te trekken en bij de beslissingen te betrekken. Daarbij wordt er onder meer gelet op onderzoeksopzet, onderzoekspopulatie, controlegroep, randomisatie, blindering, mate van behandelingseffect, follow-up en statistische analyse.
- 7.8. Indien uit tenminste twee gerandomiseerd dubbelblind vergelijkend klinische onderzoeken, - dat zijn wetenschappelijke onderzoeken waarvan de objectiviteit, door willekeurige toepassing van het onderzoeksobject op de doelgroep, is gewaarborgd - van goede kwaliteit en van voldoende omvang blijkt dat de behandeling in kwestie (meer)waarde heeft ten opzichte van de klassieke behandeling, dan moet worden geconcludeerd dat het een gebruikelijke behandeling betreft in de internationale kring van beroepsgenoten.

Indien geen gerandomiseerde studies aangetroffen worden, wordt bewijsvoering van een lagere orde – waaronder vergelijkende studies, publicaties van gezaghebbende meningen van medisch specialisten en (behandel)richtlijnen van nationale en internationale medische beroepsgroepen – bij de beoordeling betrokken, waarbij kritisch wordt bekeken of deze bewijsvoering van voldoende gewicht is om een uitspraak te kunnen doen over de (meer)waarde van een behandeling.

- 7.9. Een onderzoek naar dergelijke kwalitatieve onderzoeken met betrekking tot de hyperthermie-behandeling afzonderlijk, dan wel in combinatie met dendritische celtherapie bij borst- en darmkanker met uitzaaiingen op de longen en een aantal rugwervels, is door het CVZ, zoals blijkt uit zijn advies aan de commissie uitgevoerd op 16 augustus 2006. Het college verwijst hierin tevens naar een literatuuronderzoek dat hij in maart 2006 heeft uitgevoerd en volgens hem geheel strookt met eerstgenoemd onderzoek. Uit het in november 2007 uitgevoerde literatuuronderzoek is niet gebleken dat de inzichten sindsdien zijn gewijzigd. De conclusies van het CVZ neemt de commissie over en maakt zij tot de hare. Beoordeeld naar de internationale stand van de wetenschap en de praktijk kan derhalve niet gesteld worden dat de algehele en locale hyperthermie-behandeling afzonderlijk, dan wel gecombineerd met dendritische celtherapie, bij de gegeven indicatie, als een verzekerde prestatie in de zin van de polisvoorwaarden heeft te gelden. Hierbij merkt de commissie nog op dat verzoekster ook zelf erkent dat de behandeling met dendritische cellen experimenteel van aard is.
- 7.10. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden afgewezen.

8. Het bindend advies

- 8.1. De commissie wijst het verzoek af.

Zeist, 9 januari 2008,

Voorzitter